

Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích

**Konstrukční kancelář
Ing. Luboš Skopal**
Osamělá 40, 619 00 Brno

**Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví
pro práce na staveništích**

Odvětví hospodářství:

Stavebnictví

OBSAH:

1.	Základní požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)	1-1
1.1	Vymezení základních pojmů použitých v této příručce	1-1
1.2	Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP	1-5
1.2.1	Předcházení ohrožení života a zdraví při práci	1-6
1.2.2	Prevence rizik	1-10
1.2.3	Základní povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP	1-12
1.2.4	Zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a školení k zajištění BOZP	1-14
1.2.5	Osobní ochranné pracovní prostředky	1-30
1.2.6	Pracovní úrazy a nemoci z povolání	1-31
1.2.7	Pracovní režim zaměstnanců k zajištění BOZP	1-33
1.2.8	Rozsah odpovědnosti a zproštění se odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání	1-42
1.3	Práva a povinnosti zaměstnanců	1-44
1.4	Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	1-46
2.	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí, výrobní a pracovní prostředky a zařízení, organizaci práce a pracovní postupy a bezpečnostní značky	2-1
2.1	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí	2-1
2.2	Požadavky na výrobní a pracovní prostředky a zařízení	2-12
2.2.1	Povinnosti výrobce při uvádění výrobku na trh	2-13
2.2.2	Povinnosti zaměstnavatele při provozu pracovních zařízení	2-16
2.2.3	Vyhrazená technická zařízení	2-26
2.2.3.1	Vyhrazená elektrická zařízení	2-28
2.2.3.2	Vyhrazená zdvihací zařízení	2-40
2.2.3.3	Vyhrazená tlaková zařízení	2-41
2.2.3.4	Vyhrazená plynová zařízení	2-46
2.2.4	Ověřování a kalibrace měřidel	2-57
2.3	Organizace práce a pracovní postupy pro zajištění BOZP	2-60
2.3.1	Požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při provozování dopravy dopravními prostředky	2-61
2.3.2	Požadavky na zajištění BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky	2-85
2.3.2.1	Technická a organizační opatření k ochraně proti pádu	2-86
2.3.2.2	Další požadavky na způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci ve výškách a nad volnou hloubkou, a na bezpečný provoz a používání technických zařízení poskytovaných zaměstnancům pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou	2-88
2.3.3	Požadavky na zajištění BOZP v uzavřených prostorách	2-95
2.3.4	Požadavky na zajištění BOZP v prostředí s nebezpečím výbuchu	2-98
2.3.4.1	Vymezení základních pojmů	2-98
2.3.4.2	Vymezení činností s nebezpečím výbuchu	2-100
2.3.4.3	Nakládání s nebezpečnými látkami a nebezpečnými přípravky	2-101
2.3.4.4	Zařízení a ochranné systémy určené pro použití v prostředí s nebezpečím výbuchu	2-102
2.3.4.5	Spotřebiče plyných paliv	2-102
2.3.4.6	Povinnosti zaměstnavatele při provozu vyhrazených plynových zařízení	2-103
2.3.4.7	Přepavitelná tlaková zařízení	2-103
2.3.4.8	Požadavky na vozidla poháněná stlačeným zemním plynem a zkapalněným ropným plynem	2-104
2.3.4.9	Základní povinnosti při činnostech v prostředí s nebezpečím výbuchu	2-104
2.3.4.10	Technická a organizační opatření k zajištění ochrany před výbuchem	2-105
2.3.4.11	Další požadavky k zajištění BOZP v prostředí s nebezpečím výbuchu	2-107
2.3.4.12	Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při specifických pracovních činnostech s nebezpečím výbuchu	2-110
2.3.4.13	Požadavky na úseku požární ochrany pro zajištění BOZP v prostředí s nebezpečím výbuchu	2-119
2.3.4.14	Požadavky na úseku prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	2-120

**Konstrukční kancelář
Ing. Luboš Skopal
Osamělá 40, 619 00 Brno**

**Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví
pro práce na staveništích**

Odvětví hospodářství:

Stavebnictví

2.4	Bezpečnostní značky, značení a signály	2-121
2.5	Požadavky na činnosti v ochranných pásmech podle právních a ostatních předpisů	2-123
2.5.1	Ochranná pásma staveb, zařízení nebo pozemků podle stavebního zákona	2-124
2.5.2	Ochranné pásmo nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny podle zákon o státní památkové péči	2-125
2.5.3	Ochranná pásma zařízení elektrizační soustavy podle energetického zákona	2-126
2.5.4	Ochranná pásma plynárenských zařízení podle energetického zákona	2-128
2.5.5	Bezpečnostní pásma plynárenských zařízení podle energetického zákona	2-129
2.5.6	Ochranná pásma teplotních zařízení podle energetického zákona	2-130
2.5.7	Ochranná pásma dálkových potrubí podle ČSN 83 0916	2-131
2.5.8	Ochranná pásma komunikačních vedení, rádiových zařízení a rádiových směrových spojů podle zákona o elektronických komunikacích	2-131
2.5.9	Silniční ochranná pásma podle zákona o pozemních komunikacích	2-132
2.5.10	Ochranná pásma drah podle zákona o drahách	2-133
2.5.11	Ochranná pásma vodních zdrojů podle zákona o vodách	2-134
2.5.12	Ochranná pásma zvláště chráněných území podle zákona o ochraně přírody a krajiny	2-134
2.5.13	Ochranná pásma léčivých zdrojů podle zákona o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech	2-134
2.5.14	Ochranná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok podle zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu	2-137
2.5.15	Ochranný pás vodního toku nebo jiného povrchového vodního útvaru podle NV č. 103/2003 Sb.	2-138
2.5.16	Bezpečnostní pásma podle ČSN 65 0201	2-138
2.5.17	Zvláštní požadavky na činnosti v ochranných pásmech	2-139
3.	Požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích	3-1
3.1	Vymezení základních pojmů a předpisů	3-1
3.2	Další úkoly zadavatele stavby, jejího zhotovitele, popřípadě fyzické osoby, která se podílí na zhotovení stavby, a koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích	3-2
3.3	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništích	3-5
3.3.1	Povinnosti zaměstnavatele při práci na staveništích podle platných právních předpisů	3-5
3.3.2	Minimální požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništích	3-7
3.3.3	Minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při provozu a používání strojů a nářadí na staveništích	3-11
3.3.4	Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy na staveništích	3-18
3.3.5	Další požadavky na zhotovitele při činnostech se zvýšeným ohrožením života nebo poškození zdraví	3-35
3.3.6	Povinnosti koordinátora	3-36
3.3.7	Činnosti zakázané při práci na staveništích	3-37
3.3.8	Požadavky na užívání stavby zařízení staveniště z hlediska nebezpečí požáru	3-44
4.	Manipulace s materiálem a skladování	4-1
4.1	Základní povinnosti a požadavky bezpečnosti práce	4-1
4.2	Ruční manipulace s břemenem	4-5
4.3	Mechanizovaná manipulace s materiálem	4-8
4.3.1	Mechanizovaná manipulace s materiálem – komunikační a manipulační trasy	4-10
4.3.2	Mechanizovaná manipulace s materiálem – manipulační zařízení	4-12
4.3.3	Mechanizovaná manipulace s materiálem - zařízení pro plynulou dopravu nákladů – dopravníky.....	4-15
4.3.4	Mechanizovaná manipulace s materiálem - manipulační vozíky	4-25
4.3.5	Mechanizovaná manipulace s materiálem - zdvihací zařízení	4-35
4.3.6	Mechanizovaná manipulace s materiálem - regálové zakladače	4-47
4.4	Skladování	4-53
4.4.1	Specifické požadavky na stavby pro skladování	4-55
4.4.2	Zásady pro tvorbu, bezpečnou manipulaci a skladování	4-58
4.4.3	Požadavky na regály	4-71
4.4.4	Paletizace	4-73
4.4.5	Skladovací zařízení sypkých hmot	4-76

**Konstrukční kancelář
Ing. Luboš Skopal
Osamělá 40, 619 00 Brno**

**Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví
pro práce na staveništích**

Odvětví hospodářství:

Stavebnictví

5.	Nakládání s chemickými látkami a chemickými přípravky	5-1
5.1	Vymezení základních pojmů	5-1
5.2	Povinnosti výrobce nebo dovozce chemické látky nebo chemického přípravku	5-2
5.3	Povinnosti zaměstnavatelů (právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání) při nakládání s chemickými látkami a chemickými přípravky	5-10
5.4	Prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	5-12
6	Požadavky na stavby	6-1
6.1	Základní požadavky na stavby	6-19
6.2	Technické požadavky na stavby pro zemědělství	6-19
6.2.1	Požadavky na bezpečnost a užité vlastnosti staveb	6-19
6.2.2	Bezpečnost staveb z hlediska ochrany vod	6-19
6.2.3	Požadavky na řešení staveb pro hospodářská zvířata	6-21
6.2.4	Doprovodné stavby staveb pro hospodářská zvířata	6-23
6.2.5	Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby	6-26
6.2.6	Stavby pro skladování minerálních hnojiv a přípravků na ochranu rostlin	6-27
7.	Svařování	7-1
7.1	Základní podmínky bezpečnosti, ochrany zdraví a požární bezpečnosti při svařování	7-1
7.2	Rizika při svařování a ochrana před úrazy	7-5
7.3	Podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách	7-7
7.3.1	Podmínky požární bezpečnosti pro zahájení svařování a po skončení svařování	7-7
7.3.2	Podmínky požární bezpečnosti při svařování kovových materiálů	7-10
7.3.3	Podmínky požární bezpečnosti při svařování nekovových materiálů	7-16
7.3.4	Podmínky požární bezpečnosti při nahřívání živců	7-16
7.4	Požadavky na pracoviště pro svařování	7-17
7.5	Práce se zvýšeným nebezpečím	7-20
8.	Specifické požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při provozu, údržbě a opravách vozidel a pracovních zařízení s plynovým pohonem	8-1
9.	Požární ochrana	9-1
9.1	Členění provozovaných činností podle požárního nebezpečí	9-1
9.2	Povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob na úseku požární ochrany	9-4
9.3	Odborná způsobilost	9-13
9.4	Školení a odborná příprava zaměstnanců o požární ochraně	9-14
9.5	Základní povinnosti fyzických osob	9-16
9.6	Požadavky na stavby z hlediska požární bezpečnosti	9-18
9.7	Technické podmínky požární ochrany pro navrhování, provádění a užívání staveb	9-20
9.8	Základní požadavky na zabezpečení požární ochrany pracoviště	9-32
9.9	Specifické zásady požární ochrany při provozu, údržbě a opravách pracovních strojů	9-36
9.10	Hasicí přístroje	9-37
9.11	Požárně bezpečnostní zařízení	9-38
9.12	Dokumentace požární ochrany	9-41
10.	Ochrana zdraví při práci	10-1
10.1	Obecné zásady ochrany zdraví při práci	10-1
10.2	Rizikové faktory pracovních podmínek a minimální opatření k ochraně zdraví zaměstnanců	10-2
10.2.1	Podmínky ochrany zdraví při práci s rizikovými faktory vznikajícími v důsledku nepříznivých mikroklimatických podmínek	10-3
10.2.1.1	Zátěž teplem	10-3
10.2.1.2	Zátěž chladem	10-4
10.2.1.3	Ochranné nápoje	10-5
10.2.2	Podmínky ochrany zdraví při práci s chemickými faktory a prachem	10-6
10.2.2.1	Obecné postupy a ochrana před nadměrnou expozicí	10-6
10.2.2.2	Olovo	10-8
10.2.2.3	Chemické karcinogeny, mutageny, látky toxické pro reprodukci a chemické procesy s rizikem chemické karcinogenity	10-9

**Konstrukční kancelář
Ing. Luboš Skopal
Osamělá 40, 619 00 Brno**

**Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví
pro práce na staveništích**

Odvětví hospodářství:

Stavebnictví

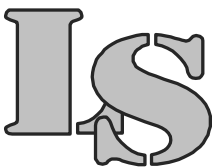
10.2.2.4	Azbest	10-12
10.2.3	Podmínky ochrany zdraví při práci s fyzickou zátěží	10-15
10.2.3.1	Celková fyzická zátěž	10-15
10.2.3.2	Lokální svalová zátěž	10-16
10.2.3.3	Pracovní poloha	10-17
10.2.3.4	Ruční manipulace s břemenem	10-17
10.2.4	Podmínky ochrany zdraví při práci s psychickou zátěží	10-19
10.2.5	Podmínky ochrany zdraví při práci se zrakovou zátěží	10-19
10.2.6	Podmínky ochrany zdraví při práci s biologickými činiteli	10-20
10.2.7	Podmínky ochrany zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací	10-22
10.2.8	Podmínky ochrany zdraví před neionizujícím zářením	10-26
10.2.9	Bezpečnostní přestávky při práci s rizikovými faktory	10-27
10.3	Další bližší hygienické požadavky na pracoviště a pracovní prostředí	10-28
10.3.1	Bližší hygienické požadavky na mikroklimatické podmínky na pracovišti	10-28
10.3.2	Bližší hygienické požadavky na osvětlení pracoviště	10-30
10.3.3	Bližší hygienické požadavky na prostory pracoviště	10-31
10.3.4	Podmínky ochrany zdraví při práci se zobrazovacími jednotkami	10-33
10.3.5	Prostor určený pro práci s biologickými činiteli	10-34
10.3.6	Bližší hygienické požadavky na zásobování vodou	10-34
10.3.7	Rozměry, provedení a vybavení sanitárních a pomocných zařízení	10-35
10.4	Kategorizace prací	10-38
10.5	Rizikové práce a jejich evidence	10-40
10.6	Práce zakázané z hlediska ochrany zdraví zaměstnanců	10-42
10.7	Osobní ochranné pracovní prostředky	10-53
11.	Ochrana životního prostředí	11-1
11.1	Ochrana ovzduší	11-3
11.2	Ochrana ozonové vrstvy Země	11-7
11.3	Ochrana klimatického systému země	11-12
11.4	Ochrana povrchových a podzemních vod	11-13
11.5	Odpadové hospodářství	11-15
11.5.1	Vymezení základních pojmů	11-15
11.5.2	Zařazování odpadů a hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	11-21
11.5.3	Všeobecné povinnosti při nakládání s odpady	11-24
11.5.4	Povinnosti pro jednotlivé fáze nakládání s odpady	11-28
11.5.5	Povinnosti při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními	11-47
11.5.6	Zpětný odběr některých výrobků	11-64
11.5.7	Evidence a ohlašování odpadů a zařízení	11-66
11.6	Nakládání s obaly	11-69
11.7	Předcházení a náprava ekologické újmy	11-70
12.	Právní a ostatní předpisy	12-1

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Orgány inspekce práce
- Příloha č. 2 Příklady nebezpečí, nebezpečných situací a nebezpečných událostí
- Příloha č. 3 Tabulka hodnocení rizik – vzor
- Příloha č. 3.1 Manažerství rizik
- Příloha č. 4 Smlouva o zajišťování závodní preventivní péče
- Příloha č. 5 Tabulka lékařských prohlídek
- Příloha č. 6 Tabulka odborné způsobilosti a školení zaměstnanců podle profesí
- Příloha č. 7 Skupiny a podskupiny řidičských oprávnění
- Příloha č. 9 Rozsah a bližší podmínky poskytování OOPP
- Příloha č. 10 Tabulka barev značek a světelných signálů
- Příloha č. 11 Formulář Záznam o úrazu

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

- Příloha č. 11.1 Pracovní úraz a co teď
- Příloha č. 12.1 Lhůty pravidelných revizí elektrického zařízení
- Příloha č. 12.2 Revize a kontroly elektrických spotřebičů
- Příloha č. 12.3 Revize a kontroly elektrického ručního nářadí
- Příloha č. 13 Karta elektrického ručního nářadí
- Příloha č. 13.1 Tabulka práce na elektrických zařízení
- Příloha č. 13.2 Doporučené vzdušné vzdálenosti u pracovních postupů
- Příloha č. 14 Bodové hodnocení řidičů
- Příloha č. 15 Kritéria pro zařazení zařízení a ochranných systémů
- Příloha č. 16 Klasifikace prostorů s nebezpečím výbuchu
- Příloha č. 16.1 Vzor uspořádání dokumentace pro ochranu proti výbuchu
- Příloha č. 17 Písemný příkaz k provedení práce v prostorech s nebezpečím výbuchu „PŘÍKAZ V“ Obsah
- Příloha č. 17.1 PŘÍKAZ V vzor
- Příloha č. 17.2 Teploty zdrojů zapálení při svařování
- Příloha č. 17.3 Rozsah zvláštních požárně bezpečnostních opatření při svařování
- Příloha č. 18 Příkladný seznam činností, při kterých může docházet k expozici olovu
- Příloha č. 19 Pokyny pro zdvihací zařízení
- Příloha č. 19.1 Příklad osnovy pro zpracování systému bezpečné práce (SBP) pracoviště
- Příloha č. 19.2 Základní rozměry komunikačních tras
- Příloha č. 20 Chemické látky, které se pro účely trestního zákona považují za jedy
- Příloha č. 21 Seznam nebezpečných látek a přípravků, jejichž uvádění na trh je zakázáno
- Příloha č. 22 Podrobný obsah bezpečnostního listu
- Příloha č. 23 Minimální koncentrace nebezpečných látek
- Příloha č. 24 Výstražné symboly a písemná označení nebezpečných vlastností
- Příloha č. 25 Seznam R-vět a S-vět
- Příloha č. 26 Charakteristiky nejčastěji používaných chemických látek a chemických přípravků
- Příloha č. 27.1 Vybrané nebezpečné látky
- Příloha č. 27.2 Vzor návrhu na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo skupiny B
- Příloha č. 27.3 Kritéria závažné havárie
- Příloha č. 29 Bezpečnostní vzdálenosti volných skladů sena a slámy
- Příloha č. 30 Požární zatížení
- Příloha č. 30.1 Záznam měření koncentrace směsi hořlavých plynů, par nebo prachu se vzduchem
- Příloha č. 30.2 Požárně bezpečnostní řešení
- Příloha č. 30.3 Normy požární bezpečnosti staveb
- Příloha č. 30.4 Druhy volně vedených vodičů a kabelů elektrických rozvodů
- Příloha č. 30.5 Technické podmínky požární ochrany zařízení pro hašení požárů a záchranné práce
- Příloha č. 30.6 Určení počtu přenosných hasicích přístrojů
- Příloha č. 30.7 Autonomní detekce a signalizace
- Příloha č. 30.8 Požadavky požární ochrany při užívání staveb nebo jejich částí
- Příloha č. 30.9 Požadavky požární ochrany pro užívání staveb s výskytem hořlavých kapalin
- Příloha č. 30.10 Bezpečné vzdálenosti spotřebičů od hořlavých hmot
- Příloha č. 31 Seznam nemocí z povolání
- Příloha č. 32 Přípustné povrchové teploty pevných materiálů
- Příloha č. 33 Teplota vzduchu korigovaná podle rychlosti jeho proudění
- Příloha č. 34 Fyzická zátěž, její hygienické limity a postup jejich stanovení
- Příloha č. 35 Přípustné síly pro ovladače
- Příloha č. 36 Hmotnostní limity pro zvláštní kategorie
- Příloha č. 37 Kritéria kategorizace prací
- Příloha č. 38 Návrh na kategorizaci
- Příloha č. 39 Výstupní dokument z procesu zařazení prací do jednotlivých kategorií
- Příloha č. 40 Požadavky na sanitární zařízení
- Příloha č. 41 Nebezpečné látky pro vodu
- Příloha č. 42 Druhový seznam stanovených měřidel
- Příloha č. 60 Náležitosti oznámení o zahájení prací

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

Příloha č. 61 Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi
 Přílohy k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech
 Přílohy k vyhlášce č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky
 Přílohy k vyhlášce č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady
 Přílohy k vyhlášce č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů
 Přílohy k vyhlášce č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
 Přílohy k vyhlášce č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB
 Přílohy k vyhlášce č. 341/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady

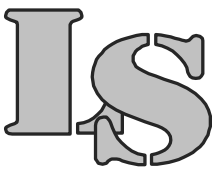
	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

2.2 POŽADAVKY NA VÝROBNÍ A PRACOVNÍ PROSTŘEDKY A ZAŘÍZENÍ

2.2.1 POVINNOSTI VÝROBCE PŘI UVÁDĚNÍ VÝROBKU NA TRH

Bezpečný výrobek a povinnosti výrobce:

- ◆ Výrobce (zplnomocněný zástupce výrobce, dovozce) je povinen uvádět na trh pouze bezpečné výrobky (*zákon č. 102/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů*).
- ◆ Bezpečným výrobkem je výrobek (pracovní zařízení), který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovenou výrobcem nebo po dobu obvyklé použitelnosti nebezpečí, nebo jehož užití představuje pro spotřebitele vzhledem k bezpečnosti a ochraně zdraví pouze minimální nebezpečí při užívání výrobku, přičemž se sledují z hlediska rizika pro bezpečnost a ochranu zdraví spotřebitele zejména tato kritéria:
  - vlastnosti výrobku, jeho životnost, složení, způsob balení, poskytnutí návodu na jeho montáž a uvedení do provozu, dostupnost, obsah a srozumitelnost návodu, způsob užívání včetně vymezení prostředí užití, způsob označení, způsob provedení a označení výstrah, návod na údržbu a likvidaci, srozumitelnost a rozsah dalších údajů a informací poskytovaných výrobcem; údaje a informace musí být vždy uvedeny v českém jazyce,
  - vliv na další výrobek, za předpokladu jeho užívání s dalším výrobkem,
  - způsob předvádění výrobku,
  - rizika pro spotřebitele, kteří mohou být ohroženi při užití výrobku, zejména děti a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.
- ◆ Za bezpečný výrobek se považuje výrobek splňující požadavky zvláštního právního předpisu (*zákon 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*), který přejímá právo Evropských společenství a kterým se stanoví požadavky na bezpečnost výrobku nebo na omezení rizik, která jsou s výrobkem při jeho užívání spojena. Jestliže však takovýto právní předpis stanoví pouze některá hlediska bezpečnosti, ostatní hlediska se posuzují podle *zákona č. 102/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů*.
- ◆ Nebezpečný výrobek je každý výrobek, který nevyhovuje výše uvedeným požadavkům na bezpečný výrobek.
- ◆ Výrobek uváděný na trh musí výrobce opatřit průvodní dokumentací v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu a označit.
- ◆ Průvodní dokumentací výrobku (pracovního zařízení) jsou doklady, jež jsou podle zvláštních právních předpisů nutné k převzetí a k užívání zboží (návod k použití, pasport tlakové nádoby, pokud je ve výbavě, katalog náhradních dílů, seznam výbavy a výstroje, návod pro montáž přídatných zařízení, seznam autorizovaných servisů, technický průkaz motorového vozidla nebo technické osvědčení zvláštního přípojného vozidla, pro vozidla způsobilá k provozu na pozemních komunikacích).
- ◆ Označování výrobku je opatření výrobku informacemi umožňujícími posouzení rizik spojených s jeho užíváním nebo jakýmkoliv informacemi, které mají vztah k bezpečnosti výrobku. Výrobek musí být dále v souladu se zvláštním právním předpisem opatřen údaji potřebnými k identifikaci výrobce a výrobku.

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

- ◆ Značení veškerého strojního zařízení (*NV č. 176/2008 Sb.*) musí být čitelná a nesmazatelná a musí obsahovat minimálně tyto údaje:
  - identifikační údaje o výrobcí,
  - označení CE,
  - označení série nebo typu,
  - výrobní číslo, pokud existuje,
  - rok výroby,
  - další údaje podle typu strojního zařízení (celková hmotnost, pohotovostní hmotnost vozidla, jmenovitá nosnost, skutečná nosnost v maximální výšce zdvihu a vzdálenosti těžiště, skutečná nosnost v jiných výškách zdvihu a vzdálenostech těžiště, apod).
- ◆ Pokud je pracovní zařízení podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, a příslušných nařízení vlády, která se na daný typ pracovního zařízení vztahují, stanoveným výrobkem, podléhá posouzení shody. Výrobce (zplnomocněný zástupce výrobce, dovozce) je povinen:
  - Zajistit, aby zařízení splňovalo základní požadavky, uvedené v příslušných nařízeních vlády.
  - Zajistit posouzení shody vlastností zařízení se základními technickými požadavky na strojní zařízení způsobem, stanoveným v příslušných nařízeních vlády (směrnících EU).
  - Před uvedením na trh vydat písemné ES prohlášení o shodě.
  - Před uvedením na trh umístit na každý výrobek označení CE (neplatí pro bezpečnostní součásti).

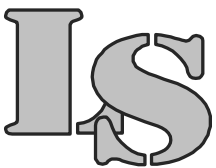

Označení pro přepravitelná tlaková zařízení

Označení pro použití pro výbušné prostředí

- ◆ Výrobce, nebo jeho zplnomocněný zástupce, nebo dovozce energetických spotřebičů - výrobků závislých na energetickém vstupu (elektrická energie, fosilní paliva nebo obnovitelné zdroje energie) stanovených prováděcím právním předpisem je povinen před uvedením na trh nebo do provozu opatřit tyto energetické spotřebiče označením CE a vydat prohlášení o shodě s požadavky na ekodesign, které deklaruje splnění požadavků na ekodesign stanovených prováděcím právním předpisem (*§ 8a zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů*).

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

Předpokládané použití pracovního zařízení a zakázané činnosti:

- ◆ Předpokládané používání pracovního zařízení je používání, pro které je zařízení vhodné podle informací udaných výrobcem, nebo které je považováno za běžné na základě konstrukce, výroby a funkce.
- ◆ Předpokládané používání pracovního zařízení rovněž zahrnuje shodu s technickými požadavky uvedenými v návodu k použití, včetně logicky předvídatelného nesprávného používání. Předvídatelné nesprávné používání pracovního zařízení musí zahrnovat:
  - běžnou neopatrnost, která není výsledkem záměrného nesprávného používání zařízení,
  - bezděčné chování osoby v případě selhání, nehody, poruchy, atd. během používání zařízení,
  - chování jež je výsledkem použití "cesty nejmenšího odporu" při provádění nějakého úkonu,
  - předvídatelné chování určených osob, jako jsou děti nebo invalidé.
- ◆ Je zakázáno používat, obsluhovat, ošetřovat, seřizovat, opravovat a provádět jakékoliv jiné činnosti na pracovním zařízení:
  - Při kterých jsou fyzické osoby a okolí vystaveny ohrožení.
  - Pokud nejsou dodržovány platné právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).
  - Pokud nejsou dodržovány interní předpisy (pokyny) zaměstnavatele na zajištění BOZP.
  - Pokud nejsou při práci s pracovním zařízením dodržovány požadavky na zajištění BOZP stanovené výrobcem, které jsou uvedené v návodu k použití.
  - Pokud nejsou při práci dodržovány požadavky na zajištění BOZP stanovené na základě analýzy rizika u konkrétního typu pracovního zařízení a jeho pracovního nasazení.
  - Pokud kvalifikace obsluhy neodpovídá požadavkům stanoveným právními předpisy.
  - Pokud zaměstnavatel nedal souhlas k použití pracovního zařízení.

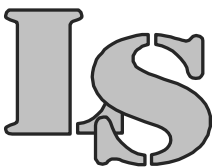
Zhotovování návodů k použití pro strojní zařízení:

- ◆ Souhrn požadavků a metodických pravidel pro zhotovování návodů k použití je uveden v *EN 62079:2001 zavedena v ČSN EN 62079:2001 Zhotovování návodů – Strukturování, obsah a prezentace*.
- ◆ Návod k použití musí dále obsahovat pokyny stanovené v jednotlivých prováděcích nařízeních vlády k *zákonu 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, které se vztahují na daný výrobek.
- ◆ Pro zhotovování návodů k použití jednotlivých typů strojních zařízení musí být použity platné technické normy vztahující se na daný typ strojního zařízení.

2.2.2 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE PŘI PROVOZU PRACOVNÍCH ZAŘÍZENÍ

Bezpečné pracovní zařízení a povinnosti zaměstnavatele:

- ◆ Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být
  - vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců,
  - vybaveny nebo upraveny tak, aby odpovídaly ergonomickým

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka bezpečnosti a ochrany zdraví pro práce na staveništích
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

- požadavkům a aby zaměstnanci nebyli vystaveni nepříznivým faktorům pracovních podmínek,
- pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.
  - ◆ Bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a nářadí stanoví prováděcí právní předpis (NV č. 378/2001 Sb.).
  - ◆ Pracovní zařízení lze rozdělit na:
    - Zařízení nová a rekonstruovaná (modernizovaná) stanovená k posuzování shody podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, u kterých musí výrobce (dovozce) zajistit před jejím uvedením na trh posouzení shody a vystavit ES prohlášení o shodě.
    - Ostatní zařízení v provozu, u kterých není provedeno posouzení shody podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, musí splňovat požadavky na bezpečný provoz a používání pracovních zařízení podle NV č. 378/2001 Sb. (NV č. 28/2002 Sb.).
    - Pracovní zařízení, která jsou provozována na pozemních komunikacích musí svou konstrukcí a technickým stavem odpovídat technickým požadavkům stanoveným *vyhláškou č. 341/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů* (právním předpisem platným v době schvalování) a musí mít schválenou technickou způsobilost k provozu podle *zákona 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů* (právního předpisu platného v době schvalování).

Před prvním uvedením pracovního zařízení do provozu musí být obsluha prokazatelně seznámena v nezbytném rozsahu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s pokyny výrobce pracovního zařízení pro jeho používání, údržbu, popř. opravy a dále s bezpečnostními předpisy pracoviště a dalšími souvisejícími předpisy. Obezřetnost je nejlepší zárukou proti jakémukoli riziku nehody. Právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické, předpisy o bezpečnosti technických zařízení, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně, předpisy o nakládání nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a předpisy o ochraně životního prostředí, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.